

SPIS TREŚCI

Przedmowa	9
Wstęp	13
CZĘŚĆ I. ZESŁANIA – DZIEDZICTWO – NADZIEJE – POWROTY . . .	25
1. Z najstarszych kronik	27
Migawki z historii Kazachstanu	27
Benedykt Polak – połowa XIII wieku	31
Podróż szlakami Benedykta Polaka w 2004 roku	38
2. Przełom XVIII/XIX wieku – zmagania o niepodległość	42
Konfederaci barscy	42
Następcy konfederatów barskich	52
Czas filomatów i filaretów	54
Czarni Bracia	57
Młodzi krożanie na zesłaniu	58
4. Powstanie listopadowe i okres popowstaniowy	63
5. Powstanie styczniowe i okres popowstaniowy	73
6. Zesłania w XX wieku	79
Polskie obwody autonomiczne w ZSRR	80
Antypolskie represje w ZSRR – lata 30. XX wieku	84
Przesiedlenia Polaków – lata 1935–1938	85
7. Zesłańcy z lat wojny	103
Deportacje – lata 1940–1941	105
Deportacyjne transporty	109
Pociągi ruszyły	112
Zesłańczy los	123
Serie wydawnicze poświęcone polskim zesłańcom	129
Układ Sikorski–Majski	130
Pogłos zesłań	133
Powojenne deportacje górników ze Śląska	137
Wojenne cmentarze	140
8. „Z tej biednej ziemi...”	142
Wędrujący księża	144
Kościół w stepie po wojnie	150
Wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w Kazachstanie	161
CZĘŚĆ II. ANTOLOGIA. ZESŁAŃCZE POWIDOKI	167
Adam Suzin <i>Wycieczka w stepy</i>	168
Józef Kobyłecki <i>Miasta i stepy</i>	190
Adolf Januskiewicz <i>Listy ze stepów</i>	201
Bronisław Zaleski <i>Stepy kirgiskie</i>	215
Aleksander Bem <i>Kirgiz i stepy</i>	238
Edward Ostrowski <i>Podróż przez stepy</i>	249
Jan Witort <i>Na weselu u Kazachów</i>	264

Bronisław Grąbczewski <i>W dolinie Wielkiego Altaju</i>	281
Władysław Bukowiński <i>Wspomnienia z Kazachstanu</i>	290
Kazimierz Burzyński <i>Wspomnienia z zesłania</i>	300
Marian Dziedzic <i>Z zesłania ku wolności</i>	311
Marian Mikołaj Jonkajtys <i>Na zesłaniu w Kazachstanie</i>	320
Halina Kierska <i>W kolchozie</i>	330
Józef Kuczyński <i>Z duszpasterską posługą</i>	342
Donat Poważynski <i>Zniewolone dzieciństwo</i>	355
Danuta Tęczarowska <i>W kolchozie Ak-Buzal</i>	365
Włodzimierz Złomanoff <i>„Zacząłem puchnąć z głodu”</i>	376
Paweł Zworski <i>Deportacja – zesłanie – powrót</i>	384
KAZACHSTAN W POEZJI POLSKICH ZESŁAŃCÓW	393
POECI XIX WIEKU	394
Tomasz Zan	
<i>Wygnaniec</i>	395
Gustaw Zieliński	
<i>Odjazd</i>	396
<i>Do mojej myśli</i>	397
<i>Wiersz na pomieszknięcie Adolfa J.</i>	398
<i>Step</i>	399
POECI XX WIEKU	407
Marian Jonkajtys	
<i>Marsz Sybiraków</i>	410
<i>Saman</i>	411
<i>Piere-kati-pole</i>	412
Stanisław Legeżyński	
<i>Chmury od Bałchaszu</i>	413
Leopold Lewin	
<i>Sonet kazachstański</i>	414
<i>W Dżambule</i>	414
Artur Międzyrzecki	
<i>Pieśni</i>	415
Anna Rudawcowa	
<i>Do braci</i>	416
<i>Sybirska kołysanka</i>	417
<i>Powrót</i>	417
<i>Sen o Polsce</i>	418
Halina Terlecka	
<i>Modlitwa w drodze na zesłanie</i>	419
<i>Nie chcę niczego</i>	419
<i>Step</i>	420
<i>Spowiedź Ojczyźnie</i>	420
Aleksander Wat	
<i>Wierzyby w Atma-Acie</i>	422

CZĘŚĆ III. ABY NIE ULEGLI ZAPOMNIENIU	423
Wstęp	425
1. Filomaci i Czarni Bracia	427
Tomasz Zan	427
Ks. Michał Zielonka	430
Adam Suzin	432
Jan Prosper Witkiewicz	433
Wiktor Iwaszkiewicz	436
2. W kręgu twórców kultury	437
Gustaw Zieliński – poetyckie strofy	437
Adolf Januszkiewicz – kazachski „Długosz”	451
Bronisław Zaleski – rysownik	456
Józef Kobylecki	462
Aleksander Bem	462
3. W kręgu badaczy prawa zwyczajowego	464
Andrzej Szerszeniewicz	464
Karol Gutkowski, Czokan Walichanow i Hilary Gaśiewski	465
Józef Osmołowski	469
Seweryn Gross	473
Jan Witort	477
4. Zesłańcy styczniowi	485
3. XX wiek – Śladami pieśni akynów	488
Aleksander Zatajewicz – genialny badacz kazachskiego folkloru	488
4. Z lekarską posługą	497
Cezary Terajewicz	499
Ludwik Maciejewski	500
Adam Przegodzki i Wasyl Frunze	501
Inni lekarze i aptekarze	503
Lekarze weterynarii	505
Edward Ostrowski	507
5. Naukowe ekspedycje i prace inżynierskie	508
Wyprawa geologiczna Aleksego Butakowa i udział w niej Polaków	508
Ekspedycja badawcza – rejon Morza Kaspijskiego	510
Oficerowie polskiego pochodzenia w carskiej armii	511
Inni zasłużeni Polacy – geolodzy, badacze flory	513
6. „Zlituj się zlituj, nad ludem swym...”	521
Zakończenie. Przed dalszą drogą...	527
O książce	530
O Autorze	533
Słowniczek	534
Spis ilustracji	535
Indeks nazwisk	542